

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(на основі ОП Маркетинг 2016 року)**

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Освітня програма Маркетинг

Спеціальність 075 Маркетинг

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративна соціальна відповідальність
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Романюк Михайло Дмитрович, д.е.н., проф. кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	(0342)55-32-32
Е-mail викладача	mykhailo.romaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді/сайті кафедри менеджменту і маркетингу
2. Анотація до курсу	
Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ), від англ. corporate social responsibility (CSR), також соціальна відповідальність бізнесу (СВБ) — відповідальне ставлення компанії до свого продукту або послуги, до споживачів, працівників, партнерів; активна соціальна позиція компанії, що полягає в гармонійному співіснуванні, взаємодії та постійному діалозі із суспільством, участі у вирішенні найгостріших соціальних проблем. Соціальна відповідальність бізнесу: - сприяє сталому розвитку, у тому числі здоров'ю і добробуту суспільства; - зважає на очікування зацікавлених сторін; - відповідає чинному законодавству і міжнародним нормам поведінки; - інтегрована у діяльність організації та практикується в її відносинах. В концепцію корпоративної соціальної відповідальності входить 7 головних аспектів: корпоративне управління, права людини, трудові відносини, довкілля, чесні операційні практики, відносини зі споживачами, розвиток громад. Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та організаційно-економічні аспекти формування і розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових блоків: 1. Сутність та форми прояву соціальної відповідальності. 2. Формування ефективного розвитку соціальної відповідальності	
3. Мета та цілі курсу	
Метою дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції стійкого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Основними цілями вивчення дисципліни є теоретична й практична підготовка студентів щодо реалізації сучасних стандартів соціальної політики на підприємстві.	
4. Програмні результати навчання	
Р8. Дотримуватись етичних норм поведінки та соціально відповідальної поведінки. Р9. Демонструвати повагу до культурних цінностей, досягнень науки та соціальну відповідальність. Р20. Відповідати за результати власної діяльності та виявляти навички до підприємництва та управлінські ініціативи.	

5. Організація навчального курсу				
Обсяг курсу 90 год., залік				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
практичні заняття		18		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
7	075 маркетинг	4	Вибірковий	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1. Основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[5-6,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Соціальна відповідальність в системі управління організацією	Лекція, практичне заняття	[1-4,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Формування відносин з працівниками на засадах соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[2-4,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі	Лекція, практичне заняття	[2-6,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[1-4,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Екологічна компонента соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[1-3,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[3-4,7]	Опрацювати лекційний матеріал,	До наступного

			підготуватися до практичного заняття	заняття за розкладом
Тема 8. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[2-5,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[3-6,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	Лекція, практичне заняття	[1-3,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна (100 балів протягом семестру)			
	“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами			
	Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	
Теми 1-10	Теми 1-10			
80	10	10		
Вимоги до письмової роботи	Головна мета письмової роботи – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Завдання формуються індивідуально для студента			
Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з			

	предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і самостійне опрацювання питань із дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові блоки: Поточний контроль (1-80 балів). Самостійна робота (1-10 балів). Індивідуальне завдання (1-10 балів).

7. Політика курсу

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

2. Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових робіт, проходження тестування в дистанційній формі навчання, виконання індивідуальних творчих завдань.

3. Опрацювання і підготовка до дискусій з приводу матеріалу, викладеного в хрестоматіях для самостійної роботи.

4. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

5. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри.

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Наголошується дотримання принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій за умови індивідуального графіку роботи студента. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно графіку консультацій викладача.

8. Рекомендована література

1. Котлер, Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Філіп Котлер. – К. : Стандарт, 2005. – 302 с.

2. Краплич, Р. Корпоративна соціальна відповідальність українського бізнесу [Текст]: досвід фундації Острозьких . / Руслан. Краплич. – Рівне : Фунд. ім. князів-благодійників Острозьких, 2005. – 74 с.

3. Охріменко О.О. Соціальна відповідальність: навч. посіб. К.: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с.

4. Гирик О. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник Нац. банк України, Ун-т банк. справи. К., 2009. 258 с.

5. Дейч М.Є. Становлення та розвиток багаторівневої системи соціальної відповідальності: управлінський аспект: монографія. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк, 2014. 352 с.

6. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. К.: УБС НБУ, 2009.
7. Смовженко Т. С. Корпоративна соціальна відповідальність К. : УБС НБУ, 2010. – 314 с.
8. Galant, Adriana, and Simon Cadez. "Corporate social responsibility and financial performance relationship: a review of measurement approaches." *Economic research-Ekonomska istraživanja* 30.1 (2017): 676-693.

Викладач

Романюк М.Д.